

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

VERBRUIKERSTUDIES (PRODUKSIE VAN GEBREIDE OF GEHEKELDE PRODUKTE)

RIGLYNE VIR PRAKTIESE ASSESSERINGSTAKE

GRAAD 12

2025

Hierdie riglyne bestaan uit 23 bladsye.

INHOUDSOPGAWE

	Bladsye
1. INLEIDING	3
2. PUNTETOEKENNING	3
3. VEREISTES VIR DIE PRAKTIESE EKSAMEN	4
4. VEREISTE TYDRAAMWERK	4
5. OPSTEL VAN DIE PRAKTIESE EKSAMEN	4
6. VOORBEREIDING VIR DIE PRAKTIESE EKSAMEN	5
7. UITVOER VAN DIE PRAKTIESE EKSAMEN	5
8. EVALUERING	6
9. MODERERING VAN DIE PRAKTIESE EKSAMEN	6
9.1 VOOR die praktiese eksamen	6
9.2 OP DIE DAG van die praktiese eksamen	7
10. VAARDIGHEIDSKODE-GEWIGSWAARDE VAN TEGNIEKE GEBRUIK VIR DIE PRODUKSIE VAN GEBREIDE PRODUKTE EN GEHEKELDE PRODUKTE	8
10.1 Die produksie van gebreide produkte	8
10.2 Die produksie van gehekelde produkte	9
11. TEMPLATE: ONDERWYSER SE BEPLANNING	10
12. ASSESSERINGSINSTRUMENTE	14
13. VOORBEELDE VAN PRODUKTE VIR DIE PRAKTIESE ASSESSERINGSTAAK	18
13.1 Voorbeeld van gehekelde produk vir praktiese assesseringstaak	18
13.2 Voorbeeld van gebreide produk vir praktiese assesseringstaak	21
14. GEVOLGTREKING	23

DIE PRAKTIESE ASSESSERINGSTAAK VIR VERBRUIKERSTUDIESPRODUKSIE VAN GEBREIDE OF GEHEKELDE PRODUKTE

1. INLEIDING

Die 18 Kurrikulum-en-assesseringsbeleidsverklaring-vakke wat uit praktiese komponente bestaan, sluit almal 'n praktiese assesseringstaak (PAT) in. Hierdie vakke is:

- LANDBOU: Landboubestuurwetenskappe, Landboutegnologie
- KUNS: Dansstudies, Ontwerp, Dramatiese Kunste, Musiek, Visuele Kunste
- WETENSKAPPE: Rekenaartoepassingstegnologie, Inligtingstegnologie, Tegniese Wetenskappe, Tegniese Wiskunde
- DIENSTE: Verbruikerstudies, Gasvryheidstudies, Toerisme
- TEGNOLOGIE: Siviele Tegnologie, Elektriese Tegnologie, Meganiese Tegnologie en Ingenieursgrafika- en ontwerp

'n Praktiese assesseringstaak (PAT) is 'n verpligte komponent van die finale promosiepunt vir alle kandidate ingeskryf vir vakke wat 'n praktiese komponent het en tel 25% (100 punte) van die eksamenpunt aan die einde van die jaar. Die PAT word tot aan die einde van September geïmplementeer. Die PAT bied aan leerders die geleentheid om vir vaardighede geassesseer te word wat hulle tydens die weeklikse praktiese lesse en praktiese eksamens in graad 10 tot 12 ontwikkel het. Die PAT bied leerders die geleentheid om geassesseer te word en in vaardighede wat nie in 'n geskrewe formaat, bv. toetse of eksamens, geassesseer kan word nie. Dit is dus belangrik dat skole seker maak dat al die leerders die praktiese assesseringstake binne die toegelate tydperk voltooi om te verseker dat leerders aan die einde van die jaar hulle uitslae ontvang. Die beplanning en uitvoering van die PAT verskil van vak tot vak.

- Tydens die praktiese assesseringstaak moet die leerder sy/haar kennis en praktiese vermoëns/vaardighede toon om gehalteprodukte te produseer met die fokus op vakmanskap en verkoopbaarheid.
- Die skool of die leerder mag kies om te brei OF te hekel.
- Die praktiese assesseringstaak vir Verbruikerstudies vir graad 12, met Brei of Hekel as 'n praktiese opsie, voltooi 'n praktiese eksamen van AGT ure.
- Leerders voer hierdie praktiese eksamens individueel uit.
- Die praktiese eksamens vir die PAT vind in Kwartaal 3 plaas.
- Elke leerder sal 'n produk in die praktiese eksamens brei OF hekel.

2. PUNTETOEKENNING

- Die totale puntetoekenning vir die PAT is 100 punte.
- Die punte vir die PAT vorm deel van die einde-van-die-jaar-assessering in Kwartaal 4.
- Die provinsie sal twee aparte gerekenariseerde puntestate, een vir SGA ('SBA') en een vir die PAT, voorsien.
- Die puntetoekenning word soos volg aangedui:

Praktiese eksamens	100
Finale punt vir PAT	100

3. VEREISTES VIR DIE PRAKTIESE EKSAMEN

Verbruikerstudies is 'n keusevak met vyf praktiese opsies. As die skool besluit om Verbruikerstudies as 'n vak aan te bied met die Brei of Hekel as die praktiese opsie, is die nodige toerusting en fondse om die PAT uit te voer, sowel as die gespesifiseerde getal weeklikse praktiese lesse, die verantwoordelikheid van die skool, **soos in die KABV-dokument op bladsy 10 uiteengesit.**

Die skool het die verantwoordelikheid om die beskikbaarheid van die volgende vir die PAT-eksamen te verseker:

- 'n Geskikte klaskamer met die nodige toerusting (tafels, merk- en meetgereedskap, toerusting vir die brei/hekel van die produkte, bv. breinaalde, hekelpenne).
- 'n Minimum van R80 tot 'n maksimum van R150 per leerder is nodig om die voorgeskrewe produkte te maak, buiten die fondse wat vir die SGA ('SBA') weeklikse praktiese lesse benodig word.
- 'n Aantal leerders kan die eksamen gelyktydig aflê, na gelang van die getal werkstasies en hulpmiddels beskikbaar om die eksamen doeltreffend af te lê.

4. VEREISTE TYDRAAMWERK

- 'n Tydraamwerk van AGT ure in totaal word vir die praktiese eksamen toegelaat.
- Die praktiese eksamen sal in TWEE sessies oor TWEE DAE afgelê word, of sessies kan op EEN dag gedoen word.
- Elke VIER-uur-sessie word in TWEE-uur-sessies opgedeel, met 'n pouse van 30 minute tussen elke TWEE-uur-sessie.

5. OPSTEL VAN DIE PRAKTIESE EKSAMEN

- Hierdie praktiese eksamen sal plaasvind op 'n datum soos vooraf met die moderator ooreengekom.
- Die produksieproses, vakmanskap en verkoopbaarheid van die produk is belangrike aspekte van die praktiese eksamen.
- Onderwysers mag die voorbeelde wat verskaf word, gebruik of EEN geskikte hekelpatroon of EEN geskikte breipatroon elders kry.
- Die geselekteerde produk moet 'n minimum vaardigheidskode-gewigswaarde van 50 punte hê.
- Die leerders sal ten opsigte van die produksieproses, vakmanskap en die verkoopbaarheid van die produk geassesseer word.
- Aan die einde van die AGT ure moet leerders hulle produkte, etikette en verpakking vir finale assessering inlewer.
- Nadat die assessering voltooi is, moet die produkte aan die leerders teruggegee word om enige foute reg te maak en vir finale afronding, indien nodig.
- Die produkte sal NIE weer nagesien word nadat verbeteringe aangebring is NIE.

Die produk moet 'n seleksie van die volgende tegnieke insluit:

HEKEL	BREI
TEGNIKE	TEGNIKE
<p>Die volgende tegnieke is VERPLIGTEND:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kettingsteek • Gebruik ten minste TWEE basiese steke: <ul style="list-style-type: none"> ○ Glipsteek ○ Enkele haak ('Single crochet') ○ Halwe dubbele haak ('Half double crochet') ○ Dubbele haak ('Double crochet') • Vermeerder EN/OF verminder • EEN gevorderde tegniek: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kabelpatroon ○ Kantpatroon ○ Enige getekstureerde patroon ○ Filet • Veelkleurige patroon • Opmaak van die voltooide produk 	<p>Die volgende tegnieke is VERPLIGTEND:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanheg/Afheg • Kabelpatroon • Gebruik ten minste TWEE basiese steke: <ul style="list-style-type: none"> ○ Riffelsteek ○ Kousbandsteek ○ Koussteek • Vermeerder (draad-oor-breipen-metode OF brei voor en agter in steek) EN/OF verminder (glip, glip, brei) • EEN gevorderde tegniek: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kabelpatroon ○ Kantpatroon ○ Enige getekstureerde patroon • Veelkleurige patroon • Opmaak van die voltooide produk

LET WEL: Leerders moet 'n etiket en verpakking vir hulle finale produk voorberei. Dit moet voltooi word voordat die praktiese eksamen afgelê word en moet op die dag van die praktiese eksamen vir assessering beskikbaar wees.

6. VOORBEREIDING VIR DIE PRAKTIESE EKSAMEN**Die onderwyser is vir die volgende verantwoordelik:**

- Bepaal die datums vir die praktiese eksamen. Dra hierdie datums aan die bestuurspan van die skool oor om seker te maak dat die datums nie met ander skoolaktiwiteite bots nie.
 - Kopieer die patroon, illustrasie(s) en instruksieblad vir elke leerder.
 - Deel leerders in groepe volgens die aantal leerders wat gemaklik in die vertrek geakkommodeer kan word. Die aantal per groep sal van die beskikbare hulpmiddels afhang.
 - Berei die gegewe assesseringsinstrument met die leerders se name voor.
 - Berei naamkaartjies vir die laaste groep leerders voor om die moderator te help om die kandidate te identifiseer.
 - Leerders moet die instruksies **EEN week (7 dae)** voor die datum van die eerste groep leerders se eksamen ontvang sodat hulle kan voorberei.
 - Koop AL die vereiste items.
 - Maak vir elke leerder 'n stelletjie ('kit') wat die volgende insluit:
 - **BREI-PAT:** breitoerusting, patroon, instruksieblad, wol of garing, breinaalde, ens.
- OF**
- **HEKEL-PAT:** hekeltoerusting, patroon, instruksieblad, wol of garing, hekelpenne, ens.
 - Berei die klaskamer vir die eksamen voor en maak seker dat ekstra klein gereedskap, bv. skêre, breinaalde, steekhouers, rytellers, wol, beskikbaar is.

7. UITVOER VAN DIE PRAKTIESE EKSAMEN

- Maak seker dat leerders hulle hande was en die bywoningsregister teken. Die onderwyser deel elke leerder se stelletjie ('kit') met instruksies, patroon, wol en toerusting uit.
- Genoeg ekstra wol/garing, skêre moet beskikbaar wees.
- Leerders doen die praktiese eksamen individueel onder die onderwyser se toesig.
- Slegs die onderwyser, die moderator en die kandidate mag gedurende die praktiese eksamen in die vertrek wees.
- Die onderwyser moet toesig hou en die leerders assesseer terwyl hulle die praktiese eksamen doen en GEEN ander werk mag gedurende hierdie tyd gedoen word NIE.
- GEEN leerder mag op enige wyse gehelp word NIE.
- Die produk moet na die AGT ure gereed wees vir assessering.
- Leerders sal **2 punte verloor vir elke 5 minute wat hulle laat is**, tot 'n maksimum van 20 punte.
- Die onderwyser moet die produk wat gedurende die praktiese eksamen gemaak is, nasien en die punte aanteken.
- Nadat die produk nagesien is, mag die leerders foute regmaak, verbeterings aanbring en die produk voltooi.
- Die produk sal NIE weer nagesien word nadat verbeterings aangebring is NIE.
- Nadat verbeterings aangebring is, moet die produkte, verpakking en etikette ingelewer word en tot die dag van moderering op 'n veilige plek bewaar word.
- Die onderwyser moet die assesseringsinstrument voltooi.

8. EVALUERING

- Die onderwyser en eksterne moderator het 45 minute, of meer indien nodig, om die finale produkte te evalueer, die leerders se werkstasies te inspekteer en die assesseringsinstrument te voltooi.
- Terwyl hulle produkte geëvalueer word, moet die leerders moet hulle werkstasies en toerusting opruim en skoonmaak.
- Na afloop van die praktiese eksamen moet die onderwyser/moderator die werkstasies vir die finale toekenning van punte inspekteer.

9. MODERERING VAN DIE PRAKTIESE EKSAMEN

9.1 VOOR die praktiese eksamen

Die onderwyser moet die volgende voor die **einde van Maart of vroeër** by die vakadviseur inlewer vir goedkeuring om te verseker dat die praktiese eksamen van 'n toepaslike standaard is:

- Die voorgestelde datum vir die eksterne moderering op die perseel, verkieslik vir die laaste groep leerders
- Die tegnieke en vaardigheidskode-gewigswaarde vir die geselekteerde produk
- 'n Fotokopie van die patroon
- 'n Instruksieblad
- 'n Illustrasie van die produk
- Die lys van kledingstof/benodigdhede ('haberdashery'), ens. wat aangekoop moet word
- Die ingevulde oorsiglys, deur die skoolhoof nagegaan en onderteken

Die PAT kan nie gedoen word tensy die vakadviseur dit goedgekeur het nie.

9.2 OP DIE DAG van die praktiese eksamen

- Die onderwyser moet die volgende op die dag van die moderering vir die moderator beskikbaar hê:
 - Al die produkte wat die leerders tydens die weeklikse praktiese lesse vir SGA ('SBA') gemaak het (indien nie reeds gedurende SGA-moderering gemodereer nie)
 - 'n Kopie van die voltooide assesseringsinstrument vir weeklikse praktiese lesse
 - Die voltooide produkte (nagesien) van al die leerders wat reeds die praktiese eksamen voltooi het
 - Die punte van die leerders wat reeds die praktiese eksamen voltooi het
 - 'n Aparte stel assesseringsinstrumente vir die moderator se gebruik, met die name van die leerders reeds op die assesseringsinstrument geskryf
- Na afloop van die assessering en konsolidering van punte sal die moderator sy/haar assessering met dié van die onderwyser vergelyk. Indien die moderator vind dat die onderwyser se punte meer as 10% van sy/haar punte verskil, moet 'n blokverskuiwing opwaarts of afwaarts gemaak word na gelang van die verskil.

Die tabel hieronder dui aan hoe om die verskil tussen die moderator se punte en die onderwyser se punte te bepaal sodat daar bepaal kan word of 'n aanpassing gemaak moet word asook hoe groot die aanpassing moet wees.

Leerders se Name				PAT	
				100	
				*O	*M
Leerder A				84	69
Leerder B				83	70
Leerder C				68	53
Leerder D				59	44
Leerder E				49	40
Leerder F				45	40
TOTAAL				388	316
GEMIDDELDE PUNT = TOTAAL ÷ 6 (getal leerders)				66	53
VERSKIL = 66 (*O) – 53 (*M)				13	
AANPASSING	AFWAARTS	✓	OPWAARTS	– 3	

*O = Onderwyser; *M = Moderator

- 'n Blokverskuiwing kan ook op grond van die professionele oordeel van die moderator gemaak word as die praktiese eksamen van die skool nie aan die verwagte standaard voldoen nie.
- Die moderator sal die uitslag en enige aanpassings met die onderwyser bespreek.
- Die finale gemodereerde punte moet dan op die gerekenariseerde puntetaal aangebring word.
- Die punte van al die leerders sal geraak word as 'n aanpassing gemaak word.

10. VAARDIGHEIDSKODE-GEWIGSWAARDE VAN TEGNIEKE GEBRUIK IN DIE PRODUKSIE VAN GEBREIDE PRODUKTE EN GEHEKELDE PRODUKTE

10.1 DIE PRODUKSIE VAN GEBREIDE PRODUKTE

- Gebruik die volgende vaardigheidskode-gewigswaarde om 'n patroon vir die PAT sowel as vir die weeklikse praktiese lesse te kies.
- Die vaardigheidskode toon die tegnieke se gewigswaarde en NIE die puntetoekenning NIE.
- Die gewigswaarde vir 'n spesifieke tegniek kan slegs EEN keer toegeken word.
- Die onderwyser kan 'n tegniek, wat nie hieronder aangedui word nie, byvoeg nadat dit met die vakadviseur bespreek is. Die onderwyser en die vakadviseur moet dan op die gewigswaarde vir die nuwe tegniek besluit.
- 'n Gewigswaarde word toegeken volgens die moeilikheidsgraad van die tegniek.
- Die totale gewigswaarde van die tegnieke vir elke praktiese eksamen in graad 12 moet 'n minimum van 50 punte in totaal hê.

Aanheg van steke <ul style="list-style-type: none"> • Regte kant van steke op regte kant van produk • Alle steke deur die voorste of agterste lusse • Korrekte spanning, nie te styf nie • Steke ewe groot • Netjiese rand 	10 1 2 4 1 2	Vermeerder of verminder <ul style="list-style-type: none"> • Korrekte spanning, trek nie styf nie • Fatsoen beïnvloed nie die patroon nie • Vermeerder/Verminder op korrekte posisie 	10 4 3 3
Afheg van steke <ul style="list-style-type: none"> • Heg af in patroonsteek • Steke is stewig, sal nie lostrek nie • Korrekte spanning, nie te styf nie • Steke ewe groot en lê in dieselfde rigting • Netjiese rand 	10 2 1 4 1 2	Gebruik van verskillende kleure <ul style="list-style-type: none"> • Aanheg van nuwe wol/garing by die regte plek • Weef die wol/garing in die rand in • Netjiese rand 	5 2 1 2
Kousbandsteek <ul style="list-style-type: none"> • Korrekte spanning sodat struktuur kan rek en vorm behou • Egalige steke met egalige voorkoms • Growwe struktuur aan albei kante 	10 4 3 3	Las van wol/garing <ul style="list-style-type: none"> • Verkieslik by rand • Korrekte metode • Weef wol in breiwerk in 	5 2 2 1
Koussteek <ul style="list-style-type: none"> • Korrekte spanning • Growwer aan die aweregse kant • Steke lyk soos 'n V aan die regte kant • Glad aan die regte kant 	10 4 3 2 1	Knope en knoopsgate <ul style="list-style-type: none"> • Knoopsgate: Ewe groot • Korrekte spasiëring • Korrekte grootte/tipe knoop • Knope stewig vasgewerk 	7 2 2 1 2
Riffelsteek <ul style="list-style-type: none"> • Korrekte spanning • Egalige rye wat identies aan albei kante is • Steke en voorkoms moet egalig wees 	10 4 3 3	Sakke <ul style="list-style-type: none"> • Tipe sak geskik vir kledingstuk/produk • Korrekte posisie • Korrekte fatsoen 	10 3 3 4
Kabelpatroon <ul style="list-style-type: none"> • Verhoogde spanning van gebreide produk • Korrekte gebruik van kabelnaald • Kabels is identies 	10 4 3 3	Nate <ul style="list-style-type: none"> • Netjies, nie baie sigbaar nie • Reguit naatlyne • Lê plat • Korrekte steek 	10 3 3 2 2
Gevorderde patroon (kant/getekstureerd) <ul style="list-style-type: none"> • Korrekte keuse van gare/wol • Korrekte spanning • Patroon korrek 	10 2 4 4	Aanmeekaarsit van dele <ul style="list-style-type: none"> • Korrekte metode/steke gebruik • Nie te styf nie • Nie sigbaar nie • Korrekte kleur wol/garing vir vaswerk gebruik • Netjiese rande 	10 2 2 2 2 2

10.2 DIE PRODUKSIE VAN GEHEKELDE PRODUKTE

- Gebruik die volgende vaardigheidskode-gewigswaarde om 'n patroon vir die PAT sowel as vir die weeklikse praktiese lesse te kies.
- Die vaardigheidskode toon die tegnieke se gewigswaarde en NIE die puntetoekenning NIE.
- Die gewigswaarde vir 'n spesifieke tegniek kan slegs EEN keer toegeken word.
- Die onderwyser kan 'n tegniek, wat nie hieronder aangedui word nie, byvoeg nadat dit met die vakadviseur bespreek is. Die onderwyser en die vakadviseur moet dan op die gewigswaarde vir die nuwe tegniek besluit.
- 'n Gewigswaarde word toegeken volgens die moeilikheidsgraad van die tegniek.
- Die totale gewigswaarde van die tegnieke vir elke praktiese eksamen in graad 12 moet 'n minimum van 50 punte in totaal hê.

Kettingsteke <ul style="list-style-type: none"> • Korrekte spanning, nie te styf nie • Steke dieselfde grootte • Voorkoms egalig 	10 4 3 3	Vermeerder of verminder <ul style="list-style-type: none"> • Korrekte spanning, trek nie styf nie • Fatsoen beïnvloed nie patroon nie • Vermeerder/Verminder op korrekte posisie 	10 4 3 3
Enkele haak ('Single crochet') (VS)/Dubbele haak ('Double crochet') (VK) <ul style="list-style-type: none"> • Korrekte spanning, nie te styf nie • Steke dieselfde grootte • Voorkoms egalig 	10 4 3 3	Gebruik van verskillende kleure <ul style="list-style-type: none"> • Aanheg van nuwe wol/garing by die regte plek • Weef die wol/garing in die rand in • Netjiese rand 	5 2 1 2
Halwe dubbele haak ('Half double crochet') (VS)/Halwe skrikhaak ('Half treble crochet') (VK) <ul style="list-style-type: none"> • Korrekte spanning, nie te styf nie • Steke dieselfde grootte • Voorkoms egalig 	10 4 3 3	Las van wol/garing <ul style="list-style-type: none"> • Verkieslik by rand • Korrekte metode • Weef wol in breiwerk in 	5 2 2 1
Dubbele haak ('Double crochet') (VS)/Skrikhaak ('Treble crochet') (VK) <ul style="list-style-type: none"> • Korrekte spanning, nie te styf nie • Steke dieselfde grootte • Voorkoms egalig 	10 4 3 3	Knope en knoopsgate <ul style="list-style-type: none"> • Knoopsgate: Ewe groot • Korrekte spasiëring • Korrekte grootte/tipe knoop • Knope stewig vasgewerk 	7 2 2 1 2
Skrikhaak ('Treble crochet') (VS)/ Dubbele skrikhaak ('Double treble crochet') (VK) <ul style="list-style-type: none"> • Korrekte spanning, nie te styf nie • Steke dieselfde grootte • Voorkoms egalig 	10 4 3 3	Nate <ul style="list-style-type: none"> • Lê plat • Netjies, nie baie sigbaar nie • Reguit naatlyne • Korrekte steek 	10 2 3 3 2
Oumavierkant ('Granny square') <ul style="list-style-type: none"> • Korrekte spanning, nie te styf of te los nie • Rye sluit korrek by mekaar aan • Netjiese rande • Hoeke korrek en netjies 	13 4 3 3 3	Aanmeakaarsit van dele <ul style="list-style-type: none"> • Korrekte metode/steke gebruik • Nie te styf nie • Nie sigbaar nie • Korrekte kleur wol vir vaswerk gebruik • Netjiese rande 	10 2 2 2 2 2
'Sunburst'-Oumavierkant <ul style="list-style-type: none"> • Korrekte spanning, nie te styf of te los nie • Rye sluit korrek by mekaar aan • Netjies rande • Hoeke korrek, netjies 	13 4 3 3 3	Randjie/Randpatroon <ul style="list-style-type: none"> • Egalige breedte, geskik vir produk • Lê plat, krul nie op nie 	5 2 3
Hekel 'n ringetjie <ul style="list-style-type: none"> • Korrekte spanning, nie te styf nie • Rye sluit korrek by mekaar aan • Steke dieselfde grootte • Egalige voorkoms 	13 4 3 3 3	Hekel van filet ('Filet crocheting') <ul style="list-style-type: none"> • Korrekte interpretasie van afkortings • Volg die patroon stap vir stap • Eindproduk volgens patroon 	7 3 2 2

11. TEMPLATE: ONDERWYSER SE BEPLANNING**ONDERWYSER SE BEPLANNING: GRAAD 12 PRAKTIESE EKSAMEN***(Moet aan die einde van Maart of vroeër aan die vakadviseur vir moderering voorgelê word.)*

Naam van skool:
Naam van onderwyser:
Datum(s) en tyd/tye van praktiese eksamensessies:

TOETS VIR PAT GRAAD 12
(Heg kopieë van patrone en instruksieblaai aan)

PRAKTIESE EKSAMEN: BREI	
TEGNIEKE	GEWIGSWAARDE
TOTAAL	

TOETS VIR PAT GRAAD 12
(Heg kopieë van patrone en instruksieblaai aan)

PRAKTIESE EKSAMEN: HEKEL	
TEGNIEKE	GEWIGSWAARDE
TOTAAL	

VOORBEELD VAN ONDERWYSER SE BEPLANNING VIR AANKOPE*(Moet aan die einde van Maart of vroeër aan die vakadviseur vir moderering voorgelê word.)*

Totale getal leeders	Groepe	Getal leeders per groep	Datums	Tyd
25	1	13	10/09/2025	08:00–12:00
	2	12	10/09/2025	12:30–16:30

BREI/HEKEL

Benodighede per leerder	Hoeveelheid per leerder nodig	Getal leeders	Totaal
Breinaalde/Hekelpen	1	25	25 paar breinaalde/ 25 hekelpenne
Bal geel 4-draad-wol	1	25	25 x geel 4-draad-wol
Bal groen 4-draad-wol	1	25	25 x groen 4-draad-wol
Bal roomkleur 4-draad-wol	1	25	25 x roomkleur 4-draad-wol
Knope	1	25	75 knope

ONDERWYSER SE INKOPIELYS: BREI/HEKEL

Benodighede	Hoeveelheid
Breinaalde/Hekelpenne	50/25
Geel 4-draad-wol	25 balle
Groen 4-draad-wol	25 balle
Roomkleur 4-draad-wol	25 balle
Knope	75

**VERBRUIKERSTUDIES
PRAKTIESE ASSESSERINGSTAAK
PRODUKSIE VAN GEBREIDE OF GEHEKELDE PRODUKTE
OORSIGLYS VIR BEPLANNING (MOET VIR MODERERING INGELEWER WORD)**

SKOOL		
ONDERWYSER		
SKOOLHOOF		
DATUM INGELEWER		
Datums van alle PAT-sessies	Voorgestelde modereringsdatum	Goedgekeurde modereringsdatum

KRITERIA	J/NEE	KOMMENTAAR DEUR MODERATOR
'n Illustrasie van die produk		
Kopie van die patrooninstruksieblad aan die leerders verskaf		
Volledige lys tegnieke en totale gewigswaarde van produk		
Beplanning vir aankope		

GOEDGEKEUR/NIE GOEDGEKEUR NIE **DATUM VIR HERVOORLEGGING:** _____

Handtekeninge:

ONDERWYSER: _____ **DATUM:** _____

SKOOLHOOF: _____ **DATUM:** _____

MODERATOR: _____ **DATUM:** _____

12. ASSESSERINGSINSTRUMENTE

ASSESSERINGSINSTRUMENT VIR BREI PRAKTIESE ASSESSERINGSTAAK

NAAM VAN SKOOL _____ DATUM _____ ONDERWYSER _____ MODERATOR _____			LEERDERS SE NAME EN VANNE:							
1.	PRAKTIESE VAARDIGHEDE EN TEGNIEKE									
1.1	Interpretasie van die patroon	4								
	Volg die patrooninstruksies akkuraat	2								
	Verstaan terminologie en afkortings vir implementering	2								
1.2	Akkurate implementering van tegnieke	20								
	Korrekte aantal steke volgens patroon	2								
	Handhaaf spanning deurgaans tydens produksie van die produk	2								
	Korrekte tegnieke toegepas om die produk te maak: (Uit die lys hieronder, assesseer die tegnieke wat op die produk van toepassing is) Aanheg/Afheg/Kousbandsteek/Koussteek/Riffelsteek/ Kabelpatroon/Gevorderde patroon/Vermeerder/ Verminder/Gebruik verskillende kleure/Las van wol/Knope en knoopsgate/Sakke/Nate	16								
1.3	Korrekte hantering van toerusting	8								
	Korrekte hantering van breinaalde	3								
	Korrekte hantering van wol	2								
	Veilige gebruik van toerusting, bv. garingskêrtjie/skêre/ spelde/strykyster/stopnaald	3								
1.4	Doeltreffende produksie van die produk	8								
	Gereelde gehaltebeheerpunte tydens produksie	2								
	Ekonomiese gebruik van voorraad, geen vermorsing van wol nie	2								
	Werk onafhanklik, stil, steur nie ander leerders nie, vra geen vrae nie	2								
	Doeltreffende gebruik en bestuur van tyd	2								
2.	HIGIËNE EN NETHEID									
2.1	Werkstasie & toerusting gedurende praktiese eksamen	8								
	Werkstasie netjies en goed georganiseerd	3								
	Klein toerusting lê nie rond nie	2								
	Werk higiënies	3								
2.2	Persoonlike voorkoms	2								
	Toepaslik geklee (skooluniform)	1								
	Naels skoon en kort	1								
2.3	Netheid van werkstasie na praktiese eksamen	4								
	Werkstasie skoon	1								
	Toerusting skoongemaak en weggepak in korrekte stoorplek	2								
	Afval verwyder; vullisdrom skoon	1								

ASSESSERINGSINSTRUMENT VIR BREI PRAKTIESE ASSESSERINGSTAAK (vervolg)

			LEERDERS SE NAME EN VANNE:						
3.	GESKIKTHEID VIR VERKOPE (VERKOOPBAARHEID)								
3.1	Verpakking	4							
	Beskerming van die produk	1							
	Geskiktheid van die produk	1							
	Koste-effektief	1							
	Verbruikersaanklank	1							
3.2	Etiket	6							
	Tipe wol gebruik	1							
	Toon kreatiwiteit	2							
	Vervaardiger se naam/fisiese adres/ kontakbesonderhede	1							
	Grootte/Prys	1							
	Versorgingsinstruksies	1							
3.3	Produk geproduseer, voldoen aan spesifikasies	36							
	Geskikte keuse van kleure vir produk	2							
	Korrekte grootte van die produk volgens patroon	2							
	Skoon produk	2							
	Drade netjies afgewerk	2							
	Netjies gestryk/gepars	2							
	Nate netjies en korrek geheg	2							
	Nate netjies gestik en afgewerk	3							
	Stewige stiksels	2							
	Geen flaters/foute (bv. gate) in die konstruksie van die produk nie	2							
	Korrekte aanwending van tegnieke in die konstruksie van die produk gebruik	5							
	Korrekte en egalige spanning deurgaans	2							
	Geskiktheid vir verkope/Verkoopbaarheid (Gebruik die skaal hieronder)	10							
	TOTAAL	100							
	Straf indien laat: Trek 2 punte af vir elke 5 minute laat, tot 'n maksimum van 20 punte.								
	TOTAAL	100							

GESKIKTHEID VIR VERKOPE/VERKOOPBAARHEID:

- 0–2 Onaanvaarbaar, voldoen nie aan die vereistes nie, kan nie verkoop nie
3–4 Swak, voldoen aan sommige van die vereistes, sal nie verkoop nie
5–6 Gemiddeld, voldoen aan die meeste van die vereistes, behoort te verkoop
7–8 Goed, voldoen aan al die vereistes, sal goed verkoop
9–10 Uitstekend, oortref al die vereistes, sal baie goed verkoop

ASSESSERINGSINSTRUMENT VIR HEKEL PRAKTIESE ASSESSERINGSTAAK

NAAM VAN SKOOL _____			LEERDERS SE NAME EN VANNE:							
DATUM _____										
ONDERWYSER _____										
MODERATOR _____										
1.	PRAKTIESE VAARDIGHEDE EN TEGNIEKE									
1.1	Interpretasie van die patroon	4								
	Volg die patrooninstruksies akkuraat	2								
	Verstaan terminologie en afkortings vir implementering	2								
1.2	Akkurate implementering van tegnieke	20								
	Korrekte aantal steke volgens patroon	2								
	Handhaaf spanning deurgaans tydens produksie van die produk	2								
	Korrekte tegnieke toegepas om die produk te maak: (Uit die lys hieronder, assesseer die tegnieke wat op die produk van toepassing is) Kettingsteek/Kortbeen/Langbeen/'treble crochet'/Oumavierkant/'Sunburst'-Oumavierkant/Ringetjie/Vermeerder/Verminder/Gebruik van verskillende kleure/Las van wol/hekelgaring/Knope en knoopsgate/Nate/Aanmekaarheg van dele/Randpatroon/Filet-hekel	16								
1.3	Korrekte hantering van toerusting	8								
	Korrekte hantering van hekelpen	3								
	Korrekte hantering van wol/hekelgaring	2								
	Veilige gebruik van toerusting, bv. garingskêrtjie/skêre/spelde/strykyster/stopnaald	3								
1.4	Doeltreffende produksie van die produk	8								
	Gereelde gehaltebeheerpunte tydens produksie	2								
	Ekonomiese gebruik van voorraad, geen vermorsing van wol/hekelgaring nie	2								
	Werk onafhanklik, stil, steur nie ander leerders nie, vra geen vrae nie	2								
	Doeltreffende gebruik en bestuur van tyd	2								
2.	HIGIËNE EN NETHEID									
2.1	Werkstasie & toerusting gedurende praktiese eksamen	7								
	Werkstasie netjies en goed georganiseerd	3								
	Klein toerusting lê nie rond nie	2								
	Werk higiënies	2								
2.2	Persoonlike voorkoms	2								
	Toepaslik geklee (skooluniform)	1								
	Naels skoon en kort	1								
2.3	Netheid van werkstasie na praktiese eksamen	4								
	Werkstasie skoon	1								
	Toerusting weggepak in korrekte stoorplek	2								
	Afval verwyder, vullisdrom skoon	1								

ASSESSERINGSINSTRUMENT VIR HEKEL PRAKTIESE ASSESSERINGSTAAK (vervolg)

			LEERDERS SE NAME EN VANNE:							
3.	GESKIKTHEID VIR VERKOPE (VERKOOPBAARHEID)									
3.1	Verpakking	4								
	Beskerming van die produk	1								
	Geskiktheid vir die produk	1								
	Koste-effektief	1								
	Verbruikersaanklank	1								
3.2	Etiket	6								
	Tipe wol/hekelgaring gebruik	1								
	Toon kreatiwiteit	2								
	Vervaardiger se naam/fisiese adres/ kontakbesonderhede	1								
	Grootte/Prys	1								
	Versorgingsinstruksies	1								
3.3	Produk geproduseer, voldoen aan die spesifikasies	36								
	Geskikte keuse van kleure vir produk	2								
	Korrekte grootte van die produk volgens patroon	2								
	Skoon produk	2								
	Geen los drade nie, drade korrek weggewerk	3								
	Wol/Hekelgaring netjies en korrek geheg	2								
	Nate netjies gestik en afgewerk	3								
	Stewige stiksels	2								
	Geen flaters/foute (bv. gate) in die konstruksie van die produk nie	3								
	Korrekte aanwending van tegnieke in die konstruksie van die produk gebruik	5								
	Korrekte en egalige spanning deurgaans	2								
	Geskiktheid vir verkope/Verkoopbaarheid (Gebruik die skaal hieronder)	10								
	TOTAAL	100								
	Leerdere sal 2 punte verloor vir elke 5 minute wat hulle laat is, tot 'n maksimum van 20 punte									
	TOTAAL	100								

GESKIKTHEID VIR VERKOPE/VERKOOPBAARHEID:

- 0–2 Onaanvaarbaar, voldoen nie aan die vereistes nie, kan nie verkoop nie
- 3–4 Swak, voldoen aan sommige van die vereistes, sal nie verkoop nie
- 5–6 Gemiddeld, voldoen aan die meeste van die vereistes, behoort te verkoop
- 7–8 Goed, voldoen aan al die vereistes, sal goed verkoop
- 9–10 Uitstekend, oortref al die vereistes, sal baie goed verkoop

13. VOORBEELDE VAN PRODUKTE VIR DIE PRAKTIESE ASSESSERINGSTAAK**13.1 VOORBEELD VAN GEHEKELDE PRODUK VIR PRAKTIESE ASSESSERINGSTAAK****GEHEKELDE WARMWATERBOTTEL-OORTREKSEL**

[Bron: Haylees Hats]

GEWIGSWAARDE: HEKEL

Selekteer tegnieke met 'n gewigswaarde van 50 vaardigheidskode-punte.

TEGNIEKE	GEWIGSWAARDE
Kettingsteke	10
'Double crochet'	10
Vermeerder	10
Gebruik van verskillende kleure	5
Las van wol/garing	5
'Treble crochet'/Dubbelslagsteek	10
TOTAAL:	50

BENODIGDHEDE:**MATERIAAL:**

- 4,5 mm-hekelpen
- Tapisserienaalde
- 1 bal 4 lae/drade fyngevig-garing (fyn 2 Amerikaans).
- Skêr
- 1 klein magnetiese ('snap') vasmaakmiddel
- Naaldwerk-garing en naald

STEKE GEBRUIK EN AFKORTINGS (Amerikaanse terme en Britse terme): (Britse terme)

- CH – Chain (ch) = Kettingsteek – (ks)
- DC – Double crochet = lb – Langbeen
(tr: Treble crochet) = (dsl: Dubbelslagsteek)
- V stitch – dc, ch 1, dc in same stitch (tr, ch1, tr in same st) = V steek – lb, ks 1, lb in dieselfde steek (dsl, ks 1, dsl in dieselfde st)
- SK – Skip a stitch = ssto – slaan steek oor
- SC – Single crochet = kb – Kortbeen
- FPDC – 'Front post double crochet' (FPTR: 'around the post and treble crochet.)
- st – Stitch/es = st – Steek/Steke
- sl st – Slip stitch = gs – Glipsteek
- * – Repeat from * to * = * – Herhaal van * tot *
- Agterlusse – die steek lus verste weg van jou af. Moenie deur albei dele van die steek gaan nie, slegs die agterste lus. Dit gee 'n riffeleffek.

PATROONNOTAS:

Hierdie warmwaterbottel-oortreksel is snoesig en sal 'n standaardgrootte 2 liter-bottel pas; dit word in een stuk gewerk. Dit het 'n intrektou om toe te maak, gemaak deur 'n lang ketting te hekel. Dit het ook 'n magnetiese ('snap') vasmaakmiddel bo-op.

By ry 5, maak seker dit jy die hekelpen onder albei rye tussen die skulpe ('scales') plaas om hulle saam versterk.

Om te begin KS 71 draai

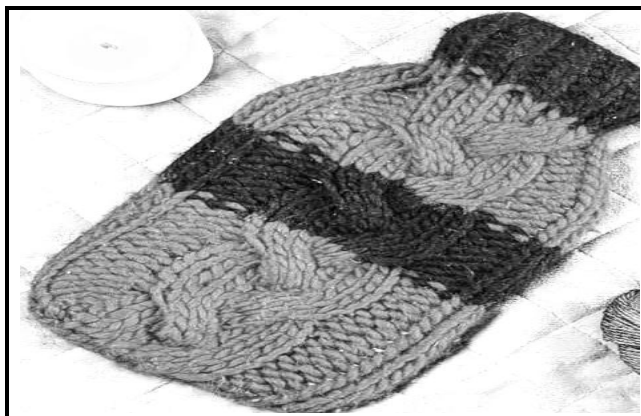
- Ry 1: KB in 4de k van die hekelpen en elke st dwarsoor (67kb) draai
- Ry 2: KS3 *ssto 2 ST ,V Steek in volgende st*Herhaal tot die einde en kb in laaste st draai (22 v steek en 2 kb) draai
 - Jy sal nou begin om die krokodilsteek te maak deur die v steek as 'n basis vir jou steke te gebruik.
 - Jy sal om die pos van die eerste deel van die V steek ketting 1 vir die punt van die v steek, werk dan terug op die ander kant van die 'v' steek.
- Ry 3: ks 1 *5 "fpdc) k1 en werk 5 fpdc op die ander kant van die v van die v steek. ssto volgende v steek* herhaal tot einde gs in laaste v steek en laaste 2 st. Draai
- Ry 4: Herhaal ry 2 werk v steke in elk van die v steke van die vorige v steek ry. Draai
- Ry 5: gs in eerste 2 st *5 fpdc, ks 1, 5fpdc, ssto volgende v steek* gs in 2de ks van die ks 3 of vorige ry. Draai
- Ry 6: Herhaal ry 2
- Ry 7: Herhaal ry 3
- Ry 8: Herhaal ry 2
- Ry 9: Herhaal ry 5
- Ry 10: Herhaal ry 2
- Ry 11: Herhaal ry 3
 - Jy behoort nou 5 rye skulpe en 5 rye v steke te hê
- Ry 12: Ks 3 kb in v steek * kb in volgende 2 st kb in v stitch * herhaal dwarsoor kb in laaste st (67 kb & 1 ks3). Draai

WERK IN AGTERLUSSE

- Rye 13–17: ks3 en kb in elke st dwars oor 67kb
 - Jy behoort nou 6 rye van kb en 'n riffeleffek te hê.
- Ry 18: Herhaal ry 2
- Ry 19: Herhaal ry 3

- Ry 20: Herhaal ry 2
- Ry 21: Herhaal ry 5
- Ry 22: Herhaal ry 2
- Ry 23: Herhaal ry 3
- Ry 24: Herhaal ry 2
- Ry 25: Herhaal ry 5
- Ry 26: Herhaal ry 2
- Ry 27: Herhaal ry 3
 - Jy behoort nou 5 rye skulpe en 5 rye v steke te hê.
- Rye 28–43: Herhaal Rye 12–27
- Om af te eindig, hekel 'n kb rand om dit 'n netjiese afwerking te gee. Kb reg rondom eweredig, maak seker die voorste deel van jou werk na jou gerig is, plaas 2 ks in elke hoek.
- Wanneer jy by kb bo kom, ks soos ry 12 van * tot * vas, laat 'n lang stert einde.
- Meet die stert einde deur die stert se einde dwarsoor een kant en die bodem van die snoesige oortreksel (in 'n 'L'-vorm) voeg 'n bietjie ekstra by en knip af, dit sal jou genoeg gee om dit vas te werk.
- Vou dit lengtegewys in die helfte, maak seker die boonste deel (die laaste ry wat jy gehekel het) na jou toe gerig en die agterkant van jou werk na buite gerig.
- Werk in 'n 'L'-vorm af langs die sy en onder.
- Plaas jou krokodilsteke in rye deur 'n wasgoedpennetjie te gebruik. Dit sal verseker dat jy die naat simmetries en eweredig werk. Weef jou stert einde in. Kettingsteek oor die begin van die stert sodat daar slegs een stert einde is om in te weef.
- Trek tou: Knip omtrent 3 meter van die bal en vou dit in die helfte om dit te verdubbel, ketting dit totdat die die einde bereik.
- Gebruik 'n tapisserienaald, weef dit in en uit deur jou laaste ry te kb en bind dit om die nek van die bottel.
- Tossels (maak 2): Gebruik 'n besigheidskaartjie en draai die garing 10 keer om die kaart, knip en plaas dit oor die middel van die hekelnaald en grendelhaak dit deur die 2 eindpunte.
- Jy sal opmerk dat daar 2 stringe is wat geskei is (die begin intrekstring se einde); trek dit deur die middel van die tossel om dit netjies te maak en knip die tossels sodat hulle albei dieselfde lengte is.
- Magnetiese ('Snap') vasmaakmiddel (opsioneel): Werk met 'n naald en bedraad 'n magnetiese ('snap') vasmaakmiddel aan die bokant om die kante bo die bottel te versterk.

[Bron: Ontwerp en geskryf deur Haylee Hibbert van Haylees Hats]

13.2 VOORBEELD VAN GEBREIDE PRODUK VIR PRAKTIESE ASSESSERINGSTAAK**GEBREIDE WARMWATERBOTTEL-OORTREKSEL****GEWIGSWAARDE: BREI**

Selekteer tegnieke met 'n gewigswaarde van 50 vaardigheidskode-punte.

TEGNIEKE	GEWIGSWAARDE
Aanheg	10
Afheg	10
Vermeerder	10
Heg van wol	5
Gebruik van verskillende kleure	5
Gevorderde patroon	10
TOTAAL:	50

Hierdie kabelgebreide warmwaterbottel-oortreksel word plat gebrei en dan aan die einde aan mekaar gewerk.

INLIGTING:

- Grootte – pas 'n standaard 2 liter-warmwaterbottel
- 'Notions' – ongeveer 7,5 steke en 13 rye tot 10 cm

BENODIGDHEDE:

- Wol – Super bonkige ('super chunky') gewig wol van 65 m/100 g ('Lauren Aston Designs Super Bonkige Wol' word in die prentjie gebruik)
- Naalde – 12 mm reguit naalde en een 12 mm DPN (gebruik alternatiewelik steekhouer of kabelnaalde)
- 'Notions' – Tapisserienaalde

AFKORTINGS:

- Brei (Knit) = K – Brei die aantal steke aangedui
- Aweregs (Aw) = (Purl = P) – Aweregs die aantal steke aangedui
- Kabel 6 Agter (K6A) = (C6B) – Kabel 6 steke (of aantal aangedui) agter
- Kabel 6 Voor (K6F) = (C6F) – Kabel 6 steke (of aantal aangedui) voor
- Tesame (Tes) = Together (tog)
- Brei twee steke saam – (K2 tes)
- Aweregs twee steke saam – (Aw2tes)
- [Vierkantige hakies] – Herhaal instruksies binne die hakies

PATROON:

- Heg 31 steke aan
-
- Ry 1: K4, Aw2, K9, Aw2, K14
- Ry 2: Aw14, K2, Aw9, K2, Aw4
- Ry 3: K4, Aw2, K6A, K3, Aw2, K14
- Ry 4: Aw14, K2, Aw9, K2, Aw4
- Ry 5: K4, Aw2, K9, Aw2, K14
- Ry 6: Aw14, K2, Aw9, K2, Aw4
- Ry 7: K4, Aw2, K3, K6V, Aw2, K14
- Ry 8: Aw14, K2, Aw9, K2, Aw4
- Herhaal Rye 1–8 nog drie keer (om 'n streep by te voeg, verander die kleur vir die tweede van hierdie herhalings, Rye 17–24)
- Ry 33: K4, Aw2, K9, Aw2, K14
- Ry 34: Aw14, K2, Aw9, K2, Aw4
- Ry 35: K4, Aw2, K6A, K3, Aw2, K14
- Ry 36: Aw2 tes, Aw6, Aw2 tes, Aw1, Aw2 tes, Aw1, K2, Aw9, K2, Aw1, Aw2 tes, Aw1 (27 steke)
- Ry 37: K2 tes, K1, Aw2 tes, K9, Aw2 tes, K1, K2 tes, K2 tes, K4, K2 tes (21 steke)
- (Om 'n ander kleur 'nek' in te voeg, verander die kleur nou, soos in die prentjie)
- Ry 38: [K1, Aw1] tot laaste steek, K1
- Ry 39: [Aw1, K1] tot laaste steek, Aw1
- Ry 40: [K1, Aw1] tot laaste steek, K1
- Ry 41: [Aw1, K1] tot laaste steek, Aw1
- Ry 42: [K1, Aw1] tot laaste steek, K1
- Ry 43: [Aw1, K1] tot laaste steek, Aw1
- Ry 44: [K1, Aw1] tot laaste steek, K1

Heg losweg af, laat 'n stert, lang genoeg om vas te werk. Gebruik die stert en die matrassteek, vou die oortreksel in die helfte (regte kant na jou gerig) en werk saam langs die kant en onder. Werk enige los einde in.

Om die warmwaterbottel in die oortreksel te plaas, vou dit in die helfte wanneer dit leeg is, die 'nek' van die oortreksel behoort rekbaar genoeg te wees om dit toe te laat.

[Bron: Deur Madeleine @ knit.one.purl.one]

As die onderwyser 'n tuisgemaakte patroon gebruik, moet 'n instruksieblad ingesluit word.

14. GEVOLGTREKKING

Na voltooiing van die praktiese assesseringstaak moet leerders in staat wees om hulle begrip van die bedryf te toon; hulle kennis, vaardighede, waardes en redenasievermoëns te versterk, en ook betrekkinge buite die klaskamer te vestig en uitdagings in die wêreld daar buite aan te durf. Die PAT ontwikkel verder leerders se lewensvaardighede en gee aan hulle die geleentheid om by hulle eie leerervarings betrokke te wees.